

DOPORUČENÍ

RADA

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 22. května 2017

o evropském rámci kvalifikací pro celoživotní učení, kterým se zrušuje doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení

(2017/C 189/03)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 165 a 166 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Kvalifikace slouží k nejrůznějším účelům. Indikují zaměstnavatelům, co jejich držitelé v zásadě znají a co jsou schopni vykonávat (tzv. „výsledky učení“). Mohou být předpokladem přístupu k určitým regulovaným povoláním. Pomáhají orgánům v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a poskytovatelům vzdělávání a odborné přípravy určit úroveň a obsah výsledků učení dosažených dotyčnou osobou. Pro držitele jsou pak důležité i jako vyjádření osobního úspěchu. V důsledku toho hrají kvalifikace významnou úlohu při zvyšování zaměstnatelnosti, usnadňování mobility a přístupu k dalšímu vzdělávání.
- (2) Kvalifikace jsou formálním výstupem procesu posouzení a validace ze strany příslušného orgánu a obvykle mají podobu dokumentů, jako jsou osvědčení nebo diplomy. Určují, že jednotlivec dosáhl výsledků učení podle daných standardů. Těchto výsledků učení lze dosáhnout nejrůznějšími způsoby ve formálním, neformálním nebo informálním prostředí, a to na vnitrostátní či mezinárodní úrovni. Informace o výsledcích učení by měly být snadno přístupné a transparentní.
- (3) Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení⁽¹⁾ vytvořilo společný referenční rámec s osmi úrovněmi kvalifikací vyjádřenými pomocí výsledků učení s rostoucími úrovněmi znalostí. Slouží jako pomůcka pro srovnávání různých systémů kvalifikací a jejich úrovní. Účelem evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení je zlepšit transparentnost, srovnatelnost a přenositelnost kvalifikací.
- (4) Širším cílem doporučení je přispět k modernizaci systémů vzdělávání a odborné přípravy a zvýšit zaměstnatelnost, mobilitu a sociální integraci pracovníků a účastníků vzdělávání. Doporučení si rovněž klade za cíl lepší propojení formálního, neformálního a informálního učení a podporu validace výsledků učení dosažených v různých prostředích.
- (5) Členské státy vypracovaly nebo vypracovávají národní rámce kvalifikací na základě výsledků učení a vztahují tyto rámce k evropskému rámci kvalifikací prostřednictvím procesu „přiřazování“. Úrovně evropského rámce kvalifikací a deskriptory výsledků učení přispívají k lepší transparentnosti a srovnatelnosti kvalifikací v rámci různých vnitrostátních systémů. Přispívají i k obecnému posunu v oblasti vzdělávání a odborné přípravy směrem k zaměření na výsledky učení. Přiřazování k evropskému rámci kvalifikací by mělo být prováděno prostřednictvím národních rámců kvalifikací nebo v případě, že tyto rámce neexistují, národních systémů kvalifikací (dále jen „národní rámce nebo systémy kvalifikací“).

⁽¹⁾ Úř. věst. C 111, 6.5.2008, s. 1.

- (6) Kvalifikace jsou transparentnější a srovnatelnější, jsou-li uváděny v dokumentech, které obsahují odkaz na příslušnou úroveň evropského rámce kvalifikací a popis dosažených výsledků učení.
- (7) Na provádění evropského rámce kvalifikací na úrovni Unie a vnitrostátní úrovni by se měla podílet široká škála zúčastněných stran, aby byla zajištěna jeho obecná podpora. Ke klíčovým zúčastněným stranám patří všichni účastníci vzdělávání, poskytovatelé vzdělávání a odborné přípravy, orgány příslušné pro kvalifikace, subjekty zajišťující kvalitu, zaměstnavatelé, odborové svazy, průmyslové, obchodní a řemeslné komory, subjekty podílející se na uznávání akademických a odborných kvalifikací, služby zaměstnanosti a služby pověřené integrací migrantů.
- (8) Ve své zprávě Evropskému parlamentu a Radě ze dne 19. prosince 2013 o hodnocení evropského rámce kvalifikací Komise dospěla k závěru, že evropský rámec kvalifikací je obecně uznáván jako referenční bod při rozvoji rámců kvalifikací, zavádění přístupu založeného na výsledcích učení a zlepšování transparentnosti a uznávání dovedností a kompetencí. Zdůraznila, že Unie by měla umožnit, aby účastníci vzdělávání a pracovníci více zviditelnili své dovednosti a kompetence bez ohledu na to, kde je získali.
- (9) V této zprávě Komise rovněž dospěla k závěru, že poradní skupina pro evropský rámec kvalifikací vydává účinné pokyny k vnitrostátním přiřazovacím procesům a buduje důvěru a porozumění mezi zúčastněnými zeměmi. Dále učinila závěr, že účinnost národních koordinačních středisek evropského rámce kvalifikací závisí do značné míry na tom, jak úzce jsou napojeny na vnitrostátní řízení procesu přiřazování.
- (10) Vzhledem ke kladnému hodnocení uvedené skupiny je pro důsledné, soudržné, transparentní a koordinované provádění tohoto doporučení zásadní, aby činnost této skupiny pokračovala.
- (11) Transparentnost a uznávání dovedností a kvalifikací patří mezi nové priority uvedené ve společné zprávě Rady a Komise pro rok 2015 o provádění strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020). Zpráva zdůrazňuje, že by evropský rámec kvalifikací měl být dále rozvíjen za účelem zvýšení transparentnosti a srovnatelnosti kvalifikací. Pokud jde o nově příchozí migranty, zpráva rovněž poukazuje na to, že stávající nástroje transparentnosti by mohly napomoci k lepšímu porozumění zahraničním kvalifikacím v Unii a naopak.
- (12) Evropský rámec kvalifikací nebo jemu přiřazené národní rámce nebo systémy kvalifikací mohou díky posílené důvěře, porozumění a srovnatelnosti kvalifikací, kterou přinášejí, podpořit stávající postupy uznávání. Tím se může usnadnit proces uznávání pro účely učení a práce. Zastřešující rámce kvalifikací, jako je evropský rámec kvalifikací, by mohly sloužit jako informační nástroje pro postupy uznávání, jak je uvedeno v doporučení k používání rámců kvalifikací při uznávání zahraničních kvalifikací, jehož znění bylo přijato na základě Úmluvy o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu.
- (13) Národní rámce a systémy kvalifikací v průběhu času procházejí změnami, a jejich přiřazení k evropskému rámci kvalifikací by tedy mělo být přezkoumáváno a v případě potřeby aktualizováno.
- (14) Důvěra v kvalitu a úroveň kvalifikací, jež jsou součástí národních rámců nebo systémů kvalifikací přiřazených k evropskému rámci kvalifikací (dále jen „kvalifikace na úrovni evropského rámce kvalifikací“), je nezbytná pro podporu mobility účastníků vzdělávání a pracovníků v rámci odvětvových a zeměpisných hranic i napříč nimi. Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení obsahovalo společné zásady pro zajišťování kvality v oblasti vysokoškolského vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy. V souladu se zásadou subsidiarity respektují odpovědnost členských států za vnitrostátní režimy zajišťování kvality uplatňované na vnitrostátní kvalifikace. Základem pro takové společné zásady jsou normy a hlavní směry pro zajišťování kvality v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání a evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy.
- (15) Bylo by možné prozkoumat mimo oblast vysokoškolského vzdělávání možnost vývoje registru pro subjekty monitorující systémy zajišťování kvality týkající se kvalifikací.
- (16) Systémy kreditů mohou napomoci účastníkům vzdělávání v pokroku při učení tím, že usnadňují flexibilní vzdělávací dráhy a přechod napříč různými úrovněmi a typy vzdělávání a odborné přípravy a napříč hranicemi států, což umožňuje účastníkům vzdělávání akumulovat a přenášet různé výsledky učení dosažené v různých vzdělávacích prostředích včetně on-line, neformálního a informálního učení. Přístup zaměřený na výsledky učení může rovněž usnadnit koncipování, dosahování a posuzování úplných kvalifikací nebo složek kvalifikací.

- (17) Systémy kreditů na vnitrostátní i na evropské úrovni fungují v institucionálních kontextech, jako je oblast vysokoškolského vzdělávání nebo odborného vzdělávání a přípravy. Na evropské úrovni byl vypracován evropský systém přenosu a akumulace kreditů pro vysokoškolské vzdělávání v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání. Pokud jde o odborné vzdělávání a přípravu, v souladu s doporučením Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. června 2009 o vytvoření evropského systému kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET) ⁽¹⁾ je vytvářen evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu. Ve vhodných případech by mohla být prosazována souvztažnost mezi národními rámci kvalifikací a systémy kreditů.
- (18) Ačkoli *acquis* Unie v oblasti legální migrace a azylu stanoví rovné zacházení se státními příslušníky z hlediska uznávání kvalifikací, a v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ⁽²⁾ dokonce i usnadňující opatření, pokud jde o osoby požívající mezinárodní ochrany, státní příslušníci třetích zemí s terciárním vzděláním se nadále potýkají s vysokými mírami překvalifikovanosti a podzaměstnanosti. Spolupráce mezi Uníí a třetími zeměmi v oblasti transparentnosti kvalifikací může podpořit začleňování migrantů na trh práce v Unii. Vzhledem k narůstajícím migračním tokům do Unie a z Unie je zapotřebí lépe porozumět kvalifikacím udělovaným mimo Unii a spravedlivě je uznávat.
- (19) Hlavní prvky evropského rámce kvalifikací, konkrétně přístup založený na výsledcích učení, vymezení deskriptorů úrovní a stanovení kritérií přiřazování, jak je vypracovala poradní skupina pro evropský rámec kvalifikací, byly zdrojem inspirace pro rozvoj vnitrostátních a regionálních rámců kvalifikací na celém světě. Stále vyšší počet třetích zemí a regionů usiluje o užší propojení mezi svými rámci kvalifikací a evropským rámcem kvalifikací.
- (20) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ⁽³⁾ stanoví, že společné rámce odborné přípravy pro regulovaná povolání lze stanovit aktem Komise v přenesené pravomoci jako společný soubor znalostí, dovedností a kompetencí. Společné rámce odborné přípravy mají vycházet z úrovní evropského rámce kvalifikací. Odkazem na úroveň evropského rámce kvalifikací nemá být dotčen přístup na trh práce v případech, kdy byly odborné kvalifikace uznány v souladu se směrnicí 2005/36/ES.
- (21) Rámec kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání stanoví deskriptory pro krátký cyklus (který může být uskutečňován v rámci prvního cyklu nebo ve spojitosti s ním) a pro první, druhý a třetí cyklus vysokoškolského vzdělávání. Každý deskriptor cyklu poskytuje vyjádření k obvykle očekávaným výsledkům a schopnostem, jež jsou spojovány s kvalifikací udělovanou na konci tohoto cyklu. Evropský rámec kvalifikací je slučitelný s rámcem kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání a s jeho deskriptory cyklu. Krátký cyklus (který může být uskutečňován v rámci prvního cyklu nebo ve spojitosti s ním) a první, druhý a třetí cyklus rámce kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání odpovídají příslušným úrovním 5–8 evropského rámce kvalifikací.
- (22) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES ⁽⁴⁾ pomáhá jednotlivcům lépe prezentovat své dovednosti, kompetence a kvalifikace.
- (23) Komise v současné době vypracovává klasifikaci evropských dovedností, kompetencí, kvalifikací a povolání. Tato klasifikace – uplatňovaná na dobrovolném základě – by mohla podpořit lepší propojení mezi vzděláváním a zaměstnáním. Podkladem pro tuto klasifikaci by mohly být údaje generované členskými státy v kontextu evropského rámce kvalifikací.
- (24) Informace o procesu přiřazování národních rámců nebo systémů kvalifikací k evropskému rámci kvalifikací a o kvalifikacích s přiřazenou úrovní evropského rámce kvalifikací by měly být snadno dostupné veřejnosti. K dosažení tohoto cíle by mohlo přispět používání společných struktur a formátů údajů. Usnadnilo by se tak i chápání a využívání zveřejněných informací o kvalifikacích.
- (25) Na vnitrostátní úrovni a na úrovni Unie by měly existovat soudržnost, doplňkovost a součinnost mezi prováděním evropského rámce kvalifikací, národních rámců nebo systémů kvalifikací a nástrojů pro transparentnost a uznávání dovedností, kompetencí a kvalifikací, včetně nástrojů pro zajišťování kvality, akumulaci a přenos kreditů a nástrojů pro transparentnost a uznávání dovedností, kompetencí a kvalifikací vyvinutých v kontextu Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 155, 8.7.2009, s. 11.

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (Úř. věst. L 337, 20.12.2011, s. 9).

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací (Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 22).

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES ze dne 15. prosince 2004 o jednotném rámci Společenství pro průhlednost v oblasti kvalifikací a schopností (Europass) (Úř. věst. L 390, 31.12.2004, s. 6).

- (26) Rozvoj evropského rámce kvalifikací by měl být zcela v souladu se stávající evropskou spoluprací v oblasti vzdělávání a odborné přípravy podle strategického rámce ET 2020 a budoucích evropských strategických rámců v této oblasti.
- (27) Toto doporučení nenahrazuje ani nedefinuje národní rámce nebo systémy kvalifikací. Evropský rámec kvalifikací nepopisuje jednotlivé kvalifikace ani kompetence jednotlivců a konkrétní kvalifikace by měly být přiřazeny k příslušné úrovni evropského rámce kvalifikací prostřednictvím odkazu na příslušné národní systémy kvalifikací.
- (28) Toto doporučení upevňuje evropský rámec kvalifikací jako společný referenční rámec s osmi úrovněmi vyjádřenými pomocí výsledků učení, který slouží jako pomůcka ke srovnávání různých rámců nebo systémů kvalifikací a jejich úrovní.
- (29) Vzhledem ke své právně nezávazné povaze je toto doporučení v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality, neboť podporuje a doplňuje činnosti členských států usnadňováním jejich další spolupráce za účelem zvýšení transparentnosti, srovnatelnosti a převoditelnosti kvalifikací jednotlivců. Mělo by být prováděno v souladu s vnitrostátními právními předpisy a praxí,

DOPORUČUJE, ABY ČLENSKÉ STÁTY V SOULADU S VNITROSTÁTNÍ SITUACÍ:

1. Používaly evropský rámec kvalifikací jako referenci pro národní rámce a systémy kvalifikací a ke srovnávání všech typů a úrovní kvalifikací v Unii, které jsou součástí národních rámců nebo systémů kvalifikací, zejména přiřazováním vlastních úrovní kvalifikací k úrovním evropského rámce kvalifikací uvedeným v příloze II a uplatňováním kritérií stanovených v příloze III.
2. Přezkoumávaly a v případě potřeby aktualizovaly přiřazování úrovní národních rámců nebo systémů kvalifikací k úrovním evropského rámce kvalifikací stanoveným v příloze II, jakož i používání kritérií stanovených v příloze III, a to s náležitým ohledem na vnitrostátní kontext.
3. Zajistily, aby kvalifikace s přiřazenou úrovní evropského rámce kvalifikací byly v souladu se společnými zásadami zajišťování kvality stanovenými v příloze IV, aniž jsou dotčeny vnitrostátní zásady zajišťování kvality, které platí pro vnitrostátní kvalifikace.
4. Ve vhodných případech podporovaly propojení systémů kreditů a národních rámců nebo systémů kvalifikací, a to se zohledněním společných zásad týkajících se systémů kreditů stanovených v příloze V, aniž jsou dotčena vnitrostátní rozhodnutí o: i) využívání systémů kreditů a ii) jejich zařazení do národních rámců nebo systémů kvalifikací. Předmětné společné zásady nepovedou k automatickému uznávání kvalifikací.
5. Případně přijaly opatření, jež zajistí, aby všechny nové dokumenty o dosažené kvalifikaci (např. osvědčení, diplomy, dodatky k osvědčení, dodatky k diplomům), které vydají příslušné orgány, a registry kvalifikací obsahovaly jasný odkaz na příslušnou úroveň evropského rámce kvalifikací.
6. Zpřístupnily výsledky procesu přiřazování veřejnosti na vnitrostátní úrovni i na úrovni Unie a pokud možno zajistily, aby byly informace o kvalifikacích a příslušné výsledky učení přístupné a zveřejněné za použití rubrik v souladu s přílohou VI.
7. Podněcovaly využívání evropského rámce kvalifikací ze strany sociálních partnerů, veřejných služeb zaměstnanosti, poskytovatelů vzdělávání, subjektů zajišťujících kvalitu a veřejných orgánů, a to s cílem podpořit srovnávání kvalifikací a transparentnost výsledků učení.
8. Zajistily pokračování a koordinaci úkolů prováděných národními koordinačními středisky evropského rámce kvalifikací. Hlavními úkoly těchto středisek je podpořit vnitrostátní orgány při přiřazování národních rámců nebo systémů kvalifikací k evropskému rámci kvalifikací a přiblížit tento rámec jednotlivcům a organizacím,

DOPORUČUJE, ABY KOMISE VE SPOLUPRÁCI S ČLENSKÝMI STÁTY A ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI V PORADNÍ SKUPINĚ PRO EVROPSKÝ RÁMEC:

9. Podporovala jednotnost při dalším provádění evropského rámce kvalifikací napříč členskými státy prostřednictvím porovnání a projednání metodik pro vyrovnávání kvalifikací v národních rámcích nebo systémech kvalifikací, s náležitým ohledem na vnitrostátní kontexty.
10. S náležitým ohledem na vnitrostátní kontexty podporovala rozvoj metodik pro popis, používání a uplatňování výsledků učení za účelem posílení transparentnosti a pochopení a srovnatelnosti kvalifikací.
11. Podporovala stanovení dobrovolných postupů pro vyrovnávání mezinárodních kvalifikací prostřednictvím národních rámců nebo systémů kvalifikací a výměnu informací a konzultace mezi členskými státy o těchto postupech s cílem zajistit soulad.

12. Vypracovala pokyny pro komunikaci týkající se evropského rámce kvalifikací, zejména pokud jde o způsob uvádění úrovně evropského rámce kvalifikací na nově vydaných osvědčeních, diplomech a dodatcích a v registrech kvalifikací, v souladu s vnitrostátními systémy a předpisy o osvědčeních a diplomech.
13. Prozkoumala možnosti vypracování a uplatňování kritérií a postupů, které v souladu s mezinárodními dohodami umožní srovnání vnitrostátních a regionálních rámců kvalifikací třetích zemí s evropským rámcem kvalifikací.
14. Zavedla vzájemné učení a výměny osvědčených postupů mezi členskými státy a případně usnadnila vzájemné poradenství na žádost členských států,

DOPORUČUJE, ABY KOMISE:

15. Zajistila, aby bylo provádění tohoto doporučení podpořeno opatřeními financovanými prostřednictvím příslušných programů EU.
16. Zajistila účinnou správu provádění evropského rámce kvalifikací prostřednictvím zachování a plné podpory poradní skupiny pro evropský rámec kvalifikací zřízené v roce 2009, která se skládá ze zástupců členských států a dalších zúčastněných zemí, sociálních partnerů a případně dalších zainteresovaných stran. Tato poradní skupina by měla zajistit celkový soulad a prosazovat transparentnost a důvěru, pokud jde o proces přiřazování národních rámců nebo systémů kvalifikací k evropskému rámci kvalifikací.
17. Podávala dle potřeby zprávy o pokroku v návaznosti na přijetí tohoto doporučení v kontextu příslušných rámců politiky v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti.
18. Ve spolupráci s členskými státy a po konzultaci dotčených zúčastněných stran posoudila a vyhodnotila opatření přijatá v reakci na toto doporučení a do roku 2022 podala Radě zprávu o získaných zkušenostech a důsledcích pro budoucnost, v případě potřeby včetně možného přezkumu a revize tohoto doporučení.

Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení se zrušuje.

V Bruselu dne 22. května 2017.

Za Radu

předseda

E. BARTOLO

PŘÍLOHA I

Definice

Pro účely tohoto doporučení se použijí následující definice:

- a) „kvalifikací“ se rozumí formální výstup procesu hodnocení a validace, který je získán v okamžiku, kdy příslušný orgán stanoví, že jedinec dosáhl výsledků učení podle daných standardů;
- b) „národním systémem kvalifikací“ se rozumí všechny aspekty činnosti členského státu v souvislosti s uznáváním vzdělávacích a jiných mechanismů, jež vzdělávání a odbornou přípravu spojují s trhem práce a občanskou společností. To zahrnuje přípravu a provádění institucionálních ujednání a procesů souvisejících se zajišťováním kvality, hodnocením a udělováním kvalifikací. Národní systém kvalifikací může být složen z řady podsystemů a může zahrnovat národní rámec kvalifikací;
- c) „národním rámcem kvalifikací“ se rozumí nástroj pro klasifikaci kvalifikací podle souboru kritérií pro určité úrovně dosaženého vzdělání, jehož cílem je integrovat a koordinovat vnitrostátní podsystemy kvalifikací a zlepšovat transparentnost, přístupnost, vývoj a kvalitu kvalifikací ve vztahu k trhu práce a občanské společnosti;
- d) „mezinárodní kvalifikací“ se rozumí kvalifikace udělená zákonně ustaveným mezinárodním subjektem (sdružením, organizací, odvětvím nebo společností) nebo vnitrostátním orgánem jednajícím jménem mezinárodního subjektu, která se používá ve více než jedné zemi a zahrnuje výsledky učení posouzené s odkazem na standardy stanovené mezinárodním subjektem;
- e) „výsledky učení“ se rozumí vyjádření toho, co dotyčná osoba zná, čemu rozumí a co je schopna vykonávat po ukončení vzdělávacího procesu; jsou vymezeny na základě znalostí, dovedností, odpovědnosti a samostatnosti;
- f) „znalostmi“ se rozumí výsledek osvojování informací prostřednictvím učení. Znalosti jsou souborem faktů, zásad, teorií a praktických postupů, které souvisí s oborem studia nebo práce. Znalosti jsou v souvislosti s evropským rámcem kvalifikací popisovány jako teoretické nebo faktické;
- g) „dovednostmi“ se rozumí schopnost uplatnit znalosti a použít know-how při plnění úkolů a řešení problémů. Dovednosti jsou v kontextu EQF popisovány jako kognitivní (používání logického, intuitivního a tvůrčího myšlení) nebo praktické (zahrnující manuální zručnost a používání metod, materiálů, nástrojů a přístrojů);
- h) „odpovědností a samostatností“ se rozumí schopnost dotyčné osoby uplatnit samostatně a odpovědně znalosti a dovednosti;
- i) „kompetencí“ se rozumí prokazatelná schopnost používat znalosti, dovednosti a osobní, sociální nebo metodické schopnosti při práci či studiu a v profesním a osobním rozvoji;
- j) „validací neformálního a informálního učení“ se rozumí postup, jímž příslušný orgán potvrdí, že určitá osoba formou neformálního a informálního učení dosáhla výsledků učení měřených podle příslušného standardu, a jenž se skládá ze čtyř samostatných fází: zjištění konkrétních zkušeností jednotlivce prostřednictvím dialogu, zaznamenání, které má viditelným způsobem vyjádřit zkušenosti daného jednotlivce, formální posouzení těchto zkušeností a osvědčení výsledků posouzení, které může vést k dílčí nebo úplné kvalifikaci;
- k) „formálním uznáním výsledků učení“ se rozumí postup, jímž příslušný orgán uděluje formální status dosaženým výsledkům učení pro účely dalšího studia či zaměstnání, a to i) udělením kvalifikací (osvědčení, diplomu nebo titulů), ii) validací neformálního a informálního učení, iii) přiznáním rovnocennosti, kreditu nebo prominutím povinnosti;
- l) „kreditem“ se rozumí potvrzení, že příslušný orgán posoudil a validoval určitou část kvalifikace spočívající v soudržném souboru výsledků učení, a to podle dohodnutého standardu; kredit udělují příslušné orgány poté, co dotyčná osoba dosáhne stanovených výsledků učení, jež jsou doloženy patřičnými hodnoceními, a lze jej vyjádřit jako kvantitativní hodnotu (např. kredity nebo kreditové body), která poukazuje na odhadovanou pracovní zátěž, kterou jedinec obvykle potřebuje k dosažení souvisejících výsledků učení;

- m) „*systémy kreditů*“ se rozumí nástroj transparentnosti usnadňující uznávání kreditu či kreditů. Tyto systémy mohou mimo jiné zahrnovat rovnocennost, osvobození, jednotky/moduly, které lze akumulovat a přenášet, autonomii poskytovatelů, kteří mohou individualizovat vzdělávací dráhy, a validaci neformálního a informálního učení;
- n) „*přenosem kreditů*“ se rozumí proces, který osobám, jež akumulovaly kredity v jednom kontextu, umožňuje jejich validaci a uznání v jiném kontextu.
-

Deskriptory definující úrovně v evropském rámci kvalifikací (EQF)

Každá z osmi úrovní je definována souborem deskriptorů označujících výsledky učení, které odpovídají kvalifikacím na dané úrovni v jakémkoli systému kvalifikací.

	znalosti	dovednosti	odpovědnost a samostatnost
	Znalosti jsou v souvislosti s EQF popisovány jako teoretické nebo faktické.	Dovednosti jsou v souvislosti s EQF popisovány jako kognitivní (používání logického, intuitivního a tvůrčího myšlení) a praktické (zahrnující manuální zručnost a používání metod, materiálů, nástrojů a přístrojů).	V souvislosti s EQF jsou „odpovědnost a samostatnost“ popsány jako schopnost dotyčné osoby samostatně a odpovědně uplatnit znalosti a dovednosti.
Úroveň 1 Výsledky učení odpovídající úrovni 1	základní všeobecné znalosti	základní dovednosti požadované k provádění jednoduchých úkolů	pracovat nebo studovat pod přímým dohledem ve strukturovaném prostředí
Úroveň 2 Výsledky učení odpovídající úrovni 2	základní faktické znalosti v oboru práce nebo studia	základní kognitivní a praktické dovednosti požadované při používání relevantních informací za účelem plnění úkolů a řešení běžných problémů s použitím jednoduchých pravidel a nástrojů	pracovat nebo studovat pod dohledem s určitou mírou samostatnosti
Úroveň 3 Výsledky učení odpovídající úrovni 3	znalosti faktů, zásad, procesů a obecných pojmů v oboru práce nebo studia	řada kognitivních a praktických dovedností požadovaných při plnění úkolů a řešení problémů výběrem a použitím základních metod, nástrojů, materiálů a informací	nést odpovědnost za splnění úkolů v práci nebo ve studiu při řešení problémů přizpůsobovat své chování okolnostem
Úroveň 4 Výsledky učení odpovídající úrovni 4	faktické a teoretické znalosti v širokých souvislostech v oboru práce nebo studia	řada kognitivních a praktických dovedností požadovaných při řešení konkrétních problémů v oboru práce nebo studia	schopnost řídit sebe samého v rámci pokynů v oblastech práce nebo studia, které jsou obvykle předvídatelné, ale mohou se měnit dohlížet na běžnou práci jiných osob a nést určitou odpovědnost za hodnocení a zlepšování pracovních či studijních činností

	znalosti	dovednosti	odpovědnost a samostatnost
Úroveň 5 (*) Výsledky učení odpovídající úrovni 5	rozsáhlé a specializované faktické a teoretické znalosti v oboru práce nebo studia a uvědomování si mezi těchto znalostí	rozsáhlá škála kognitivních a praktických dovedností požadovaných při rozvíjení tvůrčích řešení abstraktních problémů	řídít pracovní či studijní činnosti, při nichž dochází k nepředvídatelným změnám, a dohlížet na ně posuzovat a rozvíjet své vlastní výkony a výkony ostatních
Úroveň 6 (**) Výsledky učení odpovídající úrovni 6	pokročilé znalosti v oboru práce nebo studia zahrnující kritické chápání teorií a zásad	pokročilé dovednosti prokazující zvládnutí oboru a smysl pro inovace, jež jsou požadovány při řešení složitých a nepředvídatelných problémů ve specializované oblasti práce nebo studia	řídít složité technické nebo odborné činnosti či projekty a nést odpovědnost za rozhodování v kontextu nepředvídatelné pracovní nebo studijní náplně nést odpovědnost za řízení odborného rozvoje jednotlivců a skupin
Úroveň 7 (***) Výsledky učení odpovídající úrovni 7	vysoce specializované znalosti, z nichž některé jsou v popředí znalostí v oboru práce nebo studia, sloužící jako základ originálního myšlení nebo výzkumu kritické uvědomování si znalostí v oboru a na rozhraní mezi různými oblastmi	speciální dovednosti požadované při řešení problémů ve výzkumu nebo při inovacích s cílem rozvíjet nové znalosti a postupy a integrovat poznatky z různých oblastí	řídít a transformovat pracovní nebo studijní kontexty, které jsou složité, nelze je předvídat a vyžadují nové strategické přístupy nést odpovědnost za přispívání k profesním znalostem a postupům nebo za posuzování strategických výkonů týmů
Úroveň 8 (****) Výsledky učení odpovídající úrovni 8	znalosti na špičkové úrovni v oboru práce nebo studia a na rozhraní mezi obory	vysoce pokročilé a specializované dovednosti a techniky, včetně syntézy a hodnocení, požadované při řešení kritických problémů ve výzkumu nebo inovacích a při rozšiřování a novém definování stávajících znalostí nebo odborných postupů	vykazovat značnou autoritu, inovační potenciál, samostatnost a akademickou a odbornou integritu a trvalé odhodlání přicházet s novými myšlenkami a vyvíjet nové postupy na špičkové úrovni v oboru práce nebo studia, včetně výzkumu

Slučitelnost s rámcem pro kvalifikace v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání

Rámec pro kvalifikace v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání stanoví deskriptory pro tři cykly, na nichž se dohodli ministři příslušní pro vysokoškolské vzdělávání na svém zasedání v Bergenu v květnu roku 2005 v rámci boloňského procesu. Každý deskriptor cyklu poskytuje obecně použitelné vyjádření obvykle očekávaných výsledků a schopností, jež jsou spojovány s kvalifikací, která představuje konec tohoto cyklu.

(*) Deskriptor pro krátký cyklus vysokoškolského vzdělávání (který může být uskutečňován v rámci prvního cyklu nebo ve spojitosti s ním), který byl vypracován v rámci společné iniciativy pro kvalitu při boloňském procesu, odpovídá výsledkům učení pro pátou úroveň EQF.

(**) Deskriptor pro první cyklus odpovídá výsledkům učení pro šestou úroveň EQF.

(***) Deskriptor pro druhý cyklus odpovídá výsledkům učení pro sedmou úroveň EQF.

(****) Deskriptor pro třetí cyklus odpovídá výsledkům učení pro osmou úroveň EQF.

PŘÍLOHA III

Kritéria a postupy pro přiřazování národních rámců a systémů kvalifikací k evropskému rámci kvalifikací (EQF)

1. Odpovědnost nebo zákonné pravomoci všech příslušných vnitrostátních subjektů zapojených do procesu přiřazování jsou jasně stanoveny a zveřejněny příslušnými orgány.
2. Existuje jasná a prokazatelná vazba mezi úrovněmi kvalifikací v národních rámcích nebo systémech kvalifikací a deskriptory úrovní v evropském rámci kvalifikací.
3. Národní rámce nebo systémy kvalifikací a jejich kvalifikace jsou založeny na zásadě a cíli výsledků učení a jsou prováděny s režimem pro validaci neformálního a informálního učení a případně se systémy kreditů.
4. Postupy pro zahrnutí kvalifikací do národního rámce kvalifikací nebo pro popis postavení kvalifikací v národním systému kvalifikací jsou transparentní.
5. Vnitrostátní systémy zajišťování kvality v oblasti vzdělávání a přípravy odkazují k národním rámcům nebo systémům kvalifikací a jsou v souladu se zásadami zajišťování kvality, které jsou uvedeny v příloze IV tohoto doporučení.
6. V rámci procesu přiřazování musejí příslušné subjekty zajišťování kvality výslovně potvrdit, že je přiřazovací zpráva v souladu s příslušnými vnitrostátními režimy, ustanoveními a postupy v oblasti zajišťování kvality.
7. Do procesu přiřazování jsou zapojeni mezinárodní odborníci a přiřazovací zprávy obsahují písemné prohlášení nejméně dvou mezinárodních odborníků ze dvou různých zemí k procesu přiřazování.
8. Příslušný orgán nebo orgány osvědčí přiřazení národních rámců nebo systémů kvalifikací k evropskému rámci kvalifikací. Příslušné orgány, včetně národních koordinačních středisek evropského rámce kvalifikací, vydají jednu souhrnnou zprávu, ve které přiřazování vysvětlí a předloží jeho faktická východiska, přičemž se budou zabývat každým kritériem zvlášť. Stejnou zprávu lze použít pro autocertifikaci podle rámce kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání v souladu s kritérii autocertifikace tohoto rámce.
9. Do šesti měsíců od provedení přiřazení nebo od aktualizace přiřazovací zprávy členské státy a další zúčastněné země přiřazovací zprávu zveřejní a poskytnou příslušné informace pro účely srovnávání na příslušném evropském internetovém portálu.
10. Po provedení procesu přiřazování by všechny nově vydané dokumenty týkající se kvalifikací, jež jsou součástí národních rámců či systémů kvalifikací (např. osvědčení, diplomy, dodatky k osvědčení, dodatky k diplomům), nebo registry kvalifikací vydávané příslušnými orgány měly obsahovat jasný odkaz na příslušnou úroveň evropského rámce kvalifikací vyjádřený pomocí národních rámců nebo systémů kvalifikací.

PŘÍLOHA IV

Zásady zajišťování kvality pro kvalifikace, které jsou součástí národních rámců nebo systémů přiřazených k evropskému rámci kvalifikací

V případě všech kvalifikací s přiřazenou úrovní evropského rámce kvalifikací by měla být zajištěna kvalita, aby byla posílena důvěra v jejich kvalitu a úroveň.

Se zřetelem k vnitrostátním okolnostem a s přihlédnutím k odvětvovým rozdílům by zajištění kvality kvalifikací s přiřazenou úrovní evropského rámce kvalifikací mělo ⁽¹⁾ ⁽²⁾:

1. řešit vytváření kvalifikací i uplatňování přístupu založeného na výsledcích učení;
2. zajišťovat platné a spolehlivé posouzení podle dohodnutých a transparentních standardů opírajících se o výsledky učení a řešit proces certifikace;
3. sestávat z mechanismů zpětné vazby a postupů pro soustavné zlepšování;
4. zapojovat všechny příslušné zúčastněné strany ve všech fázích procesu;
5. obsahovat konzistentní metody hodnocení zahrnující sebehodnocení i externí přezkum;
6. být nedílnou součástí vnitřního řízení subjektů, které vydávají kvalifikace s přiřazenou úrovní evropského rámce kvalifikací, včetně činností zajišťovaných subdodavateli;
7. být založeno na jasných a měřitelných cílech, standardech a pokynech;
8. být podpořeno adekvátními zdroji;
9. zahrnovat pravidelný přezkum stávajících externích monitorovacích subjektů či agentur, které zajištění kvality realizují;
10. zahrnovat elektronický přístup k výsledkům hodnocení.

⁽¹⁾ Tyto společné zásady jsou plně slučitelné s evropskými normami a hlavními směry pro zajišťování kvality v Evropském prostoru vysokéhoškolského vzdělávání a s evropským referenčním rámcem pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy.

⁽²⁾ V závislosti na podmínkách jednotlivých států je možné, že se tyto zásady nebudou vztahovat na všeobecné vzdělávání.

PŘÍLOHA V

Zásady týkající se systémů kreditů souvisejících s národními rámci nebo systémy přiřazenými k evropskému rámci kvalifikací⁽¹⁾

V důsledku uplatňování přístupu založeného na výsledcích učení by evropský rámec kvalifikací a národní rámce či systémy kvalifikací měly dotčené osoby lépe podpořit při přechodech i) mezi různými úrovněmi vzdělávání a odborné přípravy, ii) v rámci jednotlivých odvětví vzdělávání a odborné přípravy i mezi nimi, iii) mezi vzděláváním a odbornou přípravou a trhem práce a iv) v rámci jednotlivých zemí i mezi nimi. Aniž jsou dotčena vnitrostátní rozhodnutí o: i) využívání kreditů a ii) jejich zařazení do národních rámců nebo systémů kvalifikací, měly by různé systémy kreditů v příslušných případech spolupracovat s národními rámci či systémy kvalifikací, aby podporovaly přechody a usnadňovaly postup. Za tímto účelem by se systémy kreditů související s národními rámci či systémy kvalifikací měly ve vhodných případech řídit těmito zásadami:

1. Systémy kreditů by měly podporovat flexibilní vzdělávací dráhy ve prospěch jednotlivých účastníků vzdělávání.
2. Při vytváření a rozvoji kvalifikací by měl být systematicky používán přístup založený na výsledcích učení, aby byl usnadněn přenos (složek) kvalifikací a postup v učení.
3. Systémy kreditů by měly usnadňovat přenos výsledků učení a studijní postup účastníků vzdělávání napříč institucemi i zeměmi.
4. Systémy kreditů by se měly opírat o explicitní a transparentní zajišťování kvality.
5. Kredit získaný dotyčnou osobou by měl být dokumentován dokladem, který vyjadřuje dosažené výsledky učení a uvádí název příslušné instituce, která kredit udělila, a případně související hodnotu kreditu.
6. Systémy přenosu a akumulace kreditů by měly usilovat o součinnost s režimy pro validaci předchozího učení a spolupracovat, aby tak usnadnily a podpořily přechody a postup ve studiu.
7. Systémy kreditů by měly být vyvíjeny a zdokonalovány prostřednictvím spolupráce mezi zúčastněnými stranami na příslušné vnitrostátní úrovni i na úrovni Unie.

⁽¹⁾ Tyto společné zásady jsou plně slučitelné s evropským systémem přenosu a akumulace kreditů (ECTS) a s evropským systémem kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET).

PŘÍLOHA VI

Prvky rubrik pro účely elektronického zveřejňování informací o kvalifikacích s přiřazenou úrovní evropského rámce kvalifikací

ÚDAJ		Povinný/ nepovinný	
Název kvalifikace		Povinný	
Obor (*)		Povinný	
Země/region (kód)		Povinný	
Úroveň EQF		Povinný	
Popis kvalifikace (***)	Buď	Znalosti	Povinný
		Dovednosti	Povinný
		Odpovědnost a samostatnost	Povinný
	Nebo	Otevřené textové pole, které popisuje, co má studující znát, čemu má rozumět a co má umět	Povinný
Udělující subjekt nebo příslušný orgán (**)		Povinný	
Počet kreditů/teoretická pracovní zátěž potřebný/potřebná pro dosažení výsledků učení		Nepovinný	
Interní postupy zajišťování kvality		Nepovinný	
Externí zajištění kvality/regulační orgán		Nepovinný	
Další informace o kvalifikaci		Nepovinný	
Zdroj informací		Nepovinný	
Odkaz na příslušné dodatky		Nepovinný	
Adresa URL kvalifikace		Nepovinný	
Jazyk informací (kód)		Nepovinný	
Požadavky na přijetí		Nepovinný	
Datum konce platnosti (v patřičných případech)		Nepovinný	

ÚDAJ		Povinný/ nepovinný
Způsoby získání kvalifikace		Nepovinný
Vztah k povoláním nebo oblastem povolání		Nepovinný

(*) Mezinárodní standardní klasifikace vzdělání FoET2013

(**) Minimální požadované informace o udělujícím subjektu nebo o příslušném orgánu by měly usnadnit získání informací o takovém subjektu či orgánu a měly by zahrnovat jeho název nebo v případě potřeby název skupiny takových subjektů či orgánů spolu s adresou internetových stránek či s kontaktními údaji.

(***) Tento popis spočívá ve volných textových polích bez předepsaného používání standardní terminologie, přičemž členské státy nejsou povinny tyto popisy překládat do jiných jazyků EU.